

Moratones

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Sector central del terme municipal
Emplaçament	Carretera local des d'Oló cap a Sant Joan d'Oló uns 3 km, i trencall al nord
Alçada:	582

Coordenades:

Latitud:	41.85857
Longitud:	2.02616
UTM Est (X):	419170
UTM Nord (Y):	4634532

Classificació

Número de fitxa	08258 - 110
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Segle	XIV-XXI
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La casa antiga ha quedat fora d'ús i sense un manteniment habitual
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08258A006000010000AU
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dv., 17/01/2020 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions grans, d'origen medieval, emplaçada a l'extrem d'un petit altiplà sobre la vall de la riera d'Oló. És l'últim mas de la parròquia de Sant Joan d'Oló. Consta del cos residencial de l'antiga masia, a la qual s'hi ha adossat una caseta de nova construcció (el 1943) a l'angle nord-est, més dos coberts aïllats que abans eren pallissa i cort de porcs, a la banda sud. El cos residencial antic és de planta quadrangular i té planta baixa més un pis i golfes. Originàriament devia ser més petita i s'amplià en diferents fases, sobretot al segle XVIII, tal com indica una inscripció. Més tard, segurament ja al segle XIX, la casa s'amplià cap a migdia. La façana principal és encarada a ponent, i el 1957 es va renovar tot adossant-hi un cos porxat amb doble nivell d'arcades de totxo que imita l'estil tradicional. Però a l'interior encara es conserva la façana anterior, amb un portal adovellat i una altra porta a l'esquerra, situada a un nivell més baix i que era l'accés habitual a les estances de la casa. Antigament tot aquest sector quedava tancat dins d'un barri. La resta de façanes tenen parament de maçoneria, majoritàriament a pedra vista, i conserven algunes de les finestres originàries, emmarcades amb llindes i brancals de pedra. La casa conserva dues tines cilíndriques a la planta baixa de la casa nova, on antigament hi havia una zona de coberts. L'era es trobava al sector sud-oest, i actualment és encimentada.

Observacions:

Inclusa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 23 (Pla Especial Urbanístic 2011) L'edifici presenta les següents inscripcions: Llinda d'una finestra de la façana est: Jaume Moratonas me fecit esent fadrí lo any 1741 Inscripció a la casa nova, façana nord: Josep Vilarmau Moratonas 1943, Pere Vilarmau Coll 2000 Inscripcions a la façana de ponent: JVM 1957, PVC 2015

Història

Aquest mas és d'origen medieval i la primera notícia que en coneixem es refereix al llistat dels veïns que es reuniren el 1394 per la redempció dels drets senyorials del terme d'Oló, on hi consta Bartomeu de Moratones; cal suposar que era el cap de casa d'aquest mas. Una mica més endavant, en el fogatge de 1515 hi apareix "lo mas Moratones", pertanyent a la parròquia de Sant Joan d'Oló; i en el fogatge de 1553 Anthoni Moratones. Per tant, es pot dir que almenys des del segle XIV la família de cognom Moratones habitava aquest mas. Al segle XVIII la casa es va engrandir, tal com indica la inscripció d'una llinda: "Jaume Moratonas me fecit esent fadrí lo any 1741". Moratones era una casa modesta, que no havia absorbit altres masos ni tenia masoveries. Tot i això, en el cementiri de Sant Joan d'Oló teníem una llosa amb el seu nom, igual que els Plans. A finals del segle XIX els Moratones continuaven vivint al mas. En aquesta època va néixer Lluís Moratones Coll, que era l'hereu i tenia diversos germans. Es va casar amb Roseta Solà Herms, de la casa de cal Mas, al nucli de Dalt del poble d'Oló. El matrimoni no va tenir fills, i tots els germans de Lluís eren concos i s'havien quedat a viure a Moratonas, excepte Àngela Moratonas Coll, que es va casar amb Josep Vilarmau i van marxar a la masia de cal Pons (Gaià). L'hereu d'aquest matrimoni fou Josep Vilarmau Moratonas, que es va dedicar professionalment al sector dels recanvis de cotxes. Josep va heretar els masos de cal Pons i Moratones. A la dècada de 1940 a Moratones hi vivien els seus oncles. El que va morir més tard es deia Joanet i el cuidaven una família de masovers. Josep hi passava temporades amb la seva família, i el 1943 va aixecar la casa nova, construïda sobre unes tines i coberts. Uns anys més tard, el 1957, va fer una altra reforma important quan va adossar un cos porxat a la façana principal, a ponent. D'aquesta manera es reforçava una paret que estava cedint. L'hereu de Josep Vilarmau Moratones ha fet actuacions de consolidació els anys 2000 i el 2015.

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni; FERRER, Llorenç i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 63, 72, 107.
SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 23.

